

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/197/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114204434
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8114204434.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35724803, zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR s.r.o. so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava p r o t i žalovanému: C. K., X.. X.X.XXXX, L. P. X, J., Č. K., o zaplatenie 1.488,46 Eur a prísl. takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Účastníci **n e m a j ú** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca žalobou zo dňa 17.2.2014 sa domáhal voči žalovanému zaplatenia 1.488,46 eur s úrokmi z omeškania zo splátok za obdobie 21.3.2010 do 20.4.2013 vo výške 200,52 Eur a za ďalšie obdobie od 21.4.2013 do zaplatenia žiadal priznať ročný úrok z omeškania vo výške 8,75% zo žalovanej sumy. Nárok uplatnil z úverovej zmluvy zo dňa 2.5.2008 uzavretej medzi jeho právnou predchodkyňou Slovenskou sporiteľňou a.s. a žalovaným. Žalovaný sa zaviazal k splácaniu úveru po 39,17 Eur k 20. dňu v mesiaci, ale svoj záväzok nesplnil. Predmetom žaloby sú neuhradené splátky od 20.3.2010 do 20.4.2013, teda 38 splátok v celkovej výške 1.488,46 Eur. Z jednotlivých omeškaných splátok žalobca kapitalizoval úrok z omeškania od 21.3.2010 do 20.4.2013 vo výške 200,52 Eur.

Žalovaný uznal, že má dlh voči žalobcovi, avšak k jeho výške sa nevedel vyjadriť. Nepamätal si ani to, v akej sume mu bol úver poskytnutý a ani koľko z tohto úveru zaplatil. Poukázal na to, že aj v priebehu konania uhradil 4 splátky po 65 Eur.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, písomnými vyjadreniami žalobcu, zmluvou o splátkovom úvere č. 0504501845, zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 27.6.2013 a prílohou č. 1 k tejto zmluve, oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 9.7.2013, dokladom o úhradách prostredníctvom internet bankingu, výpisom z úverového účtu, výzvou Slovenskej sporiteľne a.s. zo dňa 21.12.2009, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Dňa 2.5.2008 bola medzi Slovenskou sporiteľňou a.s. a žalovaným uzavretá písomná zmluva o splátkovom úvere č. 0504501845. ňou Slovenská sporiteľňa a.s. poskytla žalovanému spotrebný úver 50.000 Sk, pričom hneď v prvej časti zmluvy označenej ako „základné podmienky“ sú uvedené prehľadne všetky podmienky poskytnutého úveru. Uvedená je úroková sadzba 11,75% p.a., spracovateľský poplatok vo výške 1.899,- Sk uhradený z prostriedkov úveru, poplatok za správu úveru 60 Sk mesačne, výška splátky istiny 1.180 Sk, splatnosť prvej splátky 20.6.2008, konečná splatnosť úveru 20.4.2013, počet splátok 59, splatnosť splátok k 20. dňu v kalendárnom mesiaci, RPMN 17,25 %, priemerná hodnota RPMN 17,40% a celkové náklady spojené s úverom boli vyčíslené na sumu 22.041,40 Sk.

Žalovaný z úveru zaplatil 857,30 Eur. Úver splácal tak, že posledné splátky uhradil takto: 20.7.2009 sumu 39,17 eur, 20.8.2009 sumu 17,65 Eur a 8.3.2010 sumu 228,24 eur.

Dňa 27.6.2013 bola uzavretá zmluva o postúpení pohľadávok medzi Slovenskou sporiteľňou a.s. a žalobcom. Z prílohy č. 1 k zmluve vyplýva, že postúpená bola aj pohľadávka voči žalovanému z predmetnej úverovej zmluvy. V prílohe je uvedená aj splatnosť tejto pohľadávky dňa 20.4.2013, čo je termín konečnej splatnosti úveru podľa úverovej zmluvy.

Na výzvu súdu ohľadom preukázania výzvy postupcu žalovanému na úhradu dlžných splátok v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 481/2001 Z.z. o bankách žalobca predložil list Slovenskej sporiteľne a.s. adresovaný žalovanému dňa 21.12.2009. V ňom sporiteľňa vyzvala žalovaného k úhrade dlžných splátok vo výške 139,03 Eur ku dňu 30.11.2009 v lehote 10 dní od doručenia tejto výzvy. Žalobca však nemá k dispozícii doklad o jej doručení žalovanému, ani o jej odoslaní. Žalovaný však vo svojej výpovedi uviedol, že túto výzvu nedostal a poukázal na to, že na adrese, na ktorú mu bola zasielaná, sa už v tom čase dlhodobo nezdržoval.

Po podaní žaloby žalovaný uhradil žalobcovi 260 Eur štyrmi splátkami po 65 Eur a to dňa 20.10.2014, 17.11.2014, 18.12.2014 a 19.1.2015 (č.l. 181). Žalobca k týmto platbám uviedol, že ich započítal na premlčané splátky, ktoré nie sú žalované, avšak žiadnym spôsobom ich nekonkretizoval.

Právny vzťah medzi účastníkmi konania je potrebné posúdiť podľa zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (v danom prípade v znení účinnom od 2.4.2008 do 31.7.2008).

Podľa § 2 písm. a/ citovaného zákona spotrebiteľským úverom sa rozumie dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa § 2 písm. b/ citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 ods. 1 citovaného zákona veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania;

Podľa § 3 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 4 ods. 2 citovaného zákona. Medzi nimi pod písm. i/ je uvedená výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

Podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona pri nesplnení podmienok podľa ods. 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná ak bol spotrebiteľovi na jej základe
a/ poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať,
b/ dodaný tovar alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa ods. 2 písm. a/, b/, d/ až j/, k/ a l/ poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Je potrebné zdôrazniť, že zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala prísne obsahové náležitosti. Cieľom tejto právnej úpravy je totiž ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka záväzkovoprávneho vzťahu zo spotrebiteľského úveru. Súd je toho názoru, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere musia byť rozlíšené splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, a teda nepostačuje, ak je uvedená len suma predstavujúca ich súčet. Uvedený právny záver o nutnosti

rozlíšenia spomínaných splátok vyplýva napr. z rozsudku Krajského súdu v Trnave 9Co 401/2012 zo dňa 6.8.2013, Krajského súdu v Prešove 7Co 220/2014 zo dňa 27.11.2014 alebo Krajského súdu v Žiline 8Co 549/2014 zo dňa 30.12.2014.

V dôsledku vyššie citovanej chýbajúcej obligatórnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere s poukazom na § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. je preto potrebné poskytnutý úver považovať za bezúročný a bez poplatkov.

Súd však predovšetkým sa zaoberal aktívnou legitimáciou žalobcu a v tej súvislosti aj platnosťou zmluvy o postúpení pohľadávok.

Podľa § 524 ods. 1 OZ veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa § 524 ods. 2 OZ s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 526 ods. 1 OZ postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok (v danom prípade v znení účinnom od 10.6.2013 do 31.12.2013) ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“) aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo banka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka.

Zákonným predpokladom postúpenia pohľadávky bankou inej osobe je teda bezúspešná písomná výzva banky na úhradu dlžných splátok. Pokiaľ banka túto podmienku nespĺní, nemôže platne pohľadávku postúpiť inej osobe. Žalobca na výzvu súdu síce predložil list Slovenskej sporiteľne a.s. z 21.12.2009, ale nedokázal preukázať jeho doručenie žalovanému, ale ani jeho odoslanie. Navyše k postúpeniu pohľadávky došlo až 27.6.2013. Spomínaná výzva sa týkala dlhu vo výške 139,03 Eur, ten však žalovaný uhradil v ďalšej splátke 8.3.2010, kedy zaplatil sumu 228,04 eur. Žalovaný sa síce znovu dostal do omeškania so splácaním úveru, ale postupca mal pred postúpením pohľadávky znovu ho vyzvať na ich úhradu, čo však neurobil. Zmluva o postúpení predmetnej pohľadávky je preto v rozpore so zákonom (§ 92 ods. 8 zákona o bankách) a preto podľa § 39 OZ je absolútne neplatná (napr. Uznesenie Krajského súdu v Prešove 6Co 119/13 zo dňa 29.5.2014 alebo rozsudok Krajského súdu v Prešove 4Co 145/2014 zo dňa 11.3.2015).

Je potrebné vychádzať z účelu sporného predpokladu upraveného v § 92 ods. 8 zákona o bankách, v ktorom sa uvádza: „ak napriek predchádzajúcej výzve je dlžník v omeškaní ...“, ktorým je dosiahnutie úhrady dlžných splátok. Z toho možno vyvodiť, že ak dlžník uhradí podľa výzvy dlžné splátky a neskôr sa dostane opäť do omeškania s ďalšími splátkami, veriteľ ho znovu musí vyzvať k ich úhrade, ak má záujem pohľadávku postúpiť. To však nepochybné v danom prípade splnené nebolo.

Súd teda dospel k záveru o absolútnej neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi veriteľom Slovenskou sporiteľňou a.s. a žalobcom a preto pre nedostatok aktívnej legitimácie žalobcu súd jeho žalobu zamietol.

Pre úplnosť súd dodáva, že žalované splátky od 20.3.2010 do 20.1.2011 sú premlčané, keďže aj pri spotrebiteľských úveroch platí trojročná premlčacia lehota podľa § 101 a §103 OZ ako to súdy

už viackrát judikovali (napr. rozsudok Krajského súdu v 21Co 116/2013 zo dňa 15.4.2014 alebo 6Co 105/2013 zo dňa 10.12.2013). V tejto súvislosti možno už poukázať aj na § 52 ods. 2 vetu tretiu OZ, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Keďže k tomuto ustanoveniu neexistuje prechodné ustanovenie, je potrebné ho aplikovať od účinnosti zákona č. 102/2014 Z.z. t.j. od 1.5.2014 a použije sa aj na skôr vzniknuté právne vzťahy, čo vyplýva z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 3 MCdo 12/2014 zo dňa 21.4.2015. Pre úplnosť súd poukazuje na to, že pri spotrebiteľských zmluvách prihliada súd ex offo na premlčanie, ako to vyplýva z § 5b zákona č. 250/2007 Z.z.

Ako už súd ustálil, úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca teda neoprávnené stiahol z úveru spracovateľský poplatok 1.180 Sk, žalovaný by mal preto žalobcovi vrátiť len sumu 48.101,- Sk, čo je 1.596 eur. Jedna splátka mala činiť 27,06 Eur (1.596 / 59). Za 28 nepremičaných mesačných splátok by tak pohľadávka žalobcu činila len 757,60 Eur.

Žalovaný po podaní žaloby uhradil 260 eur. Tvrdenie žalobcu o započítaní tejto sumy na premlčané splátky, ktoré nie sú žalované, je neopodstatnené. Predmetom žaloby sú splátky splatné od 20.3.2010. Slovenská sporiteľňa a.s. vo výzve zo dňa 21.12.2009 vyčíslila dlžné splátky ku dňu 30.11.2009 na sumu 139,03 Eur. Za mesiace december 2009, január a február 2010 žalovaný by mal zaplatiť splátky po 27,06 Eur. Do 7.3.2010 teda žalovaný dlhoval 220,21 eur (3 x 27,06 + 139,03). Dňa 8.3.2010 však uhradil žalovaný viac - 228,24 Eur, čo znamená, že Slovenskej sporiteľni a.s. ku dňu splatnosti ďalšej splátky t.j. 20.3.2010 nič nedlhoval. Žalobca žaluje splátky od 20.3.2010, preto jeho tvrdenie o započítaní sumy 260 Eur na premlčané a nežalované splátky je klamlivé a zavádzajúce. Aj pri výpočte s mesačnými splátkami po 39,17 eur (v zmysle zmluvy) by premlčaný dlh na splátkach bol minimálny (3 x 39,17 + 139,03 = 256,54 - 228,29 = 28,25 eur) a to žalobcovi muselo byť zrejmé a napriek tomu tvrdil, že sumu 260 Eur započítal na skoršie splátky.

Výrok o trovách konania vyplýva z ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. Náhradu trov konania si uplatnil len žalobca ten však bol v konaní neúspešný, preto mu náhrada trov konania podľa zásady úspechu v konaní neprislúcha.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.